

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ-1 (MSO-01)

તારીખ : 27/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપવા ફરજિયાત છે.

પ્રશ્ન:-1 સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી સાંપ્રત સમયમાં સમાજશાસ્ત્રની પ્રસ્તુતતા જણાવો. (14)

અથવા

સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન:-2 કાર્યાત્મકવાદમાં રોબર્ટ મર્ટનનું પ્રદાન જણાવો. (14)

અથવા

કાર્યાત્મકવાદમાં રેડકલીફ બ્રાઉનનું પ્રદાન જણાવો.

પ્રશ્ન:-3 રાલ્ફ ડુંડરેન્ડોર્ફનો દ્વન્દ્વાત્મક સિદ્ધાંત સમજાવી સંઘર્ષના સિદ્ધાંતમાં માર્ક્સ અને ડુંડરેન્ડોર્ફનો તફાવત સમજાવો. (14)

અથવા

રેન્ડલ કોલિન્સએ આપેલ સંઘર્ષ સિદ્ધાંત અને સ્ત્રોતના પ્રકાર વર્ણવો.

પ્રશ્ન:-4 ચાર્લ્સ હોર્ટન ફ્લેનો પ્રાથમિક જૂથનો ખ્યાલ સમજાવો. (14)

અથવા

પ્રતીકાત્મક આંતરક્રિયાવાદમાં જયોર્જ હબર્ટમીડનું પ્રદાન જણાવો.

પ્રશ્ન:-5 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. કાર્યાત્મકવાદ
 2. ઘટનાશાસ્ત્રીય અભિગમ
 3. વર્ગ અને વર્ગ સંઘર્ષ
 4. રેન્ડલ કોલિન્સનો સંઘર્ષવાદ
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સંશોધનની પદ્ધતિઓ (MSO-02)

તારીખ : 28/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

- પ્રશ્ન:-1 સામાજિક સંશોધનના ધ્યેયો તથા કાર્યો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 સહેતુક નિદર્શનના લક્ષણો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 વિજ્ઞાન એટલે શું? તેના લક્ષણો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 નિરીક્ષણનો અર્થ આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 મુલાકાત પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 વ્યક્તિગત તપાસ પ્રયુક્તિની રીત જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 આંકડાશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેના ઉપયોગો ઈવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 આંકડાશાસ્ત્રના હેતુઓ વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 નીચે આપેલ માહિતી પરથી મધ્યસ્થ શોધો. (14)

બાળકોની સંખ્યા	1	2	3	4	5	6
કુટુંબોની સંખ્યા	2	6	12	10	7	4

પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)

1. પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત
2. સહેતુક નિદર્શનોનાં લક્ષણો
3. સામાજિક સંશોધનનું મહત્વ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : ભારતીય સમાજશાસ્ત્ર (MSO-03)

તારીખ : 29/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

-
- પ્રશ્ન:-1 રામપુરા ગામના અભ્યાસમાં શ્રીનિવાસે કઈ કઈ બાબતો ઉપર ભાર મૂક્યો છે. ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 શ્રી નિવાસના સંસ્કૃતિકરણના ખ્યાલને સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 આધુનિકરણ તથા સાંસ્કૃતિકરણના ખ્યાલોની ઇણાવટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 માળખાકીય સંયુક્તતાનાં પ્રમાણો દર્શાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ગુજરાતના ગામડામાં જોવા મળતી અસ્પૃશ્યતાનું વર્ણન કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 અસ્પૃશ્યતાનાં વર્તનક્ષેત્રો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 ધુર્યેના અભ્યાસની પદ્ધતિ અને વ્યાપની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ખાનપાન અને સામાજિક વ્યવહાર ઉપરના પ્રતિબંધો વિશે ચર્ચો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 શહેરી સમુદાય અને શહેરીજીવનના પ્રશ્નોમાં ડૉ. ધુર્યેના પ્રદાનની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
1. પવિત્ર-પવિત્રતા
 2. યાદ કરેલા ગામ
 3. ભારતીય કુટુંબ
 4. સમુહ તંગદિલી
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : જાતિ(Gender) અને સમાજ (MSO-04)

તારીખ : 30/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 સ્ત્રી અભ્યાસોનું મહત્વ લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 નારીવાદી વિભાવના સમજાવી, ઉદામવાદી નારીવાદ વિશે સવિસ્તારથી સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 ગુજરાતમાં નારી આંદોલન વિશે રજૂઆત કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો રાજકીય દરજ્જો જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 ભારતીય સમાજ સુધારણામાં મહાદેવ ગોવિંદ રાનડે અને એની બેસન્ટનો ફાળો વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 સ્ત્રી અત્યાચારની વિભાવના સમજાવી, કૌટુંબિક હિંસા નિવારણના ઉપાયો સૂચવો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 બ્રિટિશ શાસન પૂર્વે ભારતમાં નારીવાદી ચળવળ વર્ણવો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 ભકિત સંપ્રદાય અને સ્ત્રીના દરજ્જા વિશે લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 મહાત્મા ગાંધીજીના સ્ત્રીઓ અંગેનાં ખ્યાલ જણાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)
1. સ્ત્રી અભ્યાસોનું પદ્ધતિશાસ્ત્ર
 2. રાષ્ટ્રીય લડત અને સ્ત્રીઓ
 3. વેદકાલીન સમાજ વ્યવસ્થામાં સ્ત્રીનો દરજ્જો
 4. સ્ત્રીભ્રૂણ હત્યાની અટકાયત માટેના ઉપાયો
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો ભાગ-2 (MSO-05)

તારીખ : 31/01/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

પ્રશ્ન:-1	જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં ભારતનું વિશ્વ ને પ્રદાન સમજાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-2	જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રની આધારભૂત માન્યતાઓ જણાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-3	કાર્લ મેનહાઈમે જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં આપેલા પ્રદાનની ચર્ચા કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-4	જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં રોબર્ટ મર્ટને આપેલા યોગદાનનું વર્ણન કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-5	એથનોમેથોડોલોજીમાં ગારફિંકલનો ફાળો જણાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-6	રોબર્ટ મર્ટનનું જ્ઞાનનું સમાજશાસ્ત્ર સમજાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-7	એડમંડ હર્સેલના એથનોમેથોડોલોજીના વિશેના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-8	જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં સોરોકીનનું પ્રદાન જણાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-9	જ્ઞાનના સમાજશાસ્ત્રમાં વેબ્લેનનું પ્રદાન ચર્ચો.	(14)
પ્રશ્ન:-10	સર્વોચ્ચ રચનાતંત્રનો સિવિલ સોસાયટી સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.	(14)

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : નગર સમાજશાસ્ત્ર (MSO-06)

તારીખ : 03/02/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

પ્રશ્ન:-1	નગર સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ વર્ણવો.	(14)
પ્રશ્ન:-2	ભારતમાં નગર સમાજશાસ્ત્રના વિકાસના પ્રવાહોની ચર્ચા કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-3	નગર સમુદાયનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતાઓનું વર્ણન કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-4	નગર સમુદાયમાં સામાજિક નિયંત્રણની મુખ્ય સંસ્થાઓની ચર્ચા કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-5	અતિનગરીકરણની વિભાવનાનું મૂલ્યાંકન કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-6	નગર સમુદાયમાં સ્થળાંતરીઓના સ્વૈચ્છિક મંડળોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.	(14)
પ્રશ્ન:-7	સંયુક્ત કુટુંબના સંદર્ભમાં આઈ.પી.દેસાઈના યોગદાનની સમજ આપો.	(14)
પ્રશ્ન:-8	નગરોમાં આંતરરાષ્ટ્રીય લગ્ન અંગેની પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિ સમજાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-9	વેશ્યાવૃત્તિમાંથી સ્ત્રીઓને ઉગારવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-10	શહેરી જમીન ઉપયોગની તરાહનું સ્વરૂપ વર્ણવો.	(14)

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-07)

તારીખ : 03/02/2014

સમય : 03.00 to 06.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ : 70

-
- પ્રશ્ન:-1 પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-2 પર્યાવરણની જાળવણીમાં વ્યક્તિની ભૂમિકા વિગતે ચર્ચો. (14)
- પ્રશ્ન:-3 જળ સંપત્તિનું મહત્વ સમજાવો. (14)
- પ્રશ્ન:-4 પર્યાવરણ પ્રબંધનની સમજૂતી આપો. (14)
- પ્રશ્ન:-5 વસ્તી વિસ્ફોટનું ઐતિહાસિક વિહંગાવલોકન કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-6 ટકાઉ વિકાસનો અર્થ સમજાવી તેના માપદંડોની ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-7 નર્મદા આંદોલનનું વર્ણન કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-8 'ઊર્જાનું ભાવિ' – વિષય પર નિબંધ લખો. (14)
- પ્રશ્ન:-9 પ્રદૂષણને દૂર કરવા માટેના ઉપાયો સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (14)
- પ્રશ્ન:-10 શ્રમ સંગઠનને કારણે લોકજીવનમાં આવેલ પરિવર્તન સમજાવો. (14)
-

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સત્રાંત પરીક્ષા જાન્યુઆરી- 2014

અભ્યાસક્રમ : અનુસ્નાતક પદવી અભ્યાસક્રમ (M.A.)

નોંધણી નંબર : _____

પાઠ્યક્રમ : પ્રાદેશિક સમાજશાસ્ત્ર/ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર (MSO-08)

તારીખ : 04/02/2014

સમય : 11.00 to 02.00

સૂચના : (1) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

કુલ ગુણ : 70

(2) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

પ્રશ્ન:-1	સામાજિક ક્રિયાના સિદ્ધાંતની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-2	સામાજિક સંશોધનની ક્રિયા સંશોધન પદ્ધતિ સમજાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-3	ભારતમાં થયેલ વિવિધ આંદોલનોની સમાજ પર થતી અસરો ચર્ચો.	(14)
પ્રશ્ન:-4	સમાજવાદી નારીવાદની સમજૂતી આપો.	(14)
પ્રશ્ન:-5	ગુજરાતમાં નારીવાદી ચળવળની વિસ્તૃત સમજ આપો.	(14)
પ્રશ્ન:-6	શ્રમ સંગઠનને કારણે લોકજીવનમાં આવેલ પરિવર્તન સમજાવો.	(14)
પ્રશ્ન:-7	આયોજિત વિકાસના ઉદ્દેશો વર્ણવો.	(14)
પ્રશ્ન:-8	લોકભાગીદારીની સમાજ પર થયેલ અસરોનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો.	(14)
પ્રશ્ન:-9	આયોજિત વિકાસના હેતુઓ સવિસ્તૃત ચર્ચો.	(14)
પ્રશ્ન:-10	ગ્રામપંચાયતના કાર્યોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.	(14)
